

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska” wychodzi na każdą niedzielę.

Redakcyi i administracyi: Nowy Targ, RYNEK 4. i p. — Rękopisów niezwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacje (nie załączone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska” kosztuje na cały rok w Polsce 400 marek, za granicą 800 marek — W Ameryce 2 dolary. — Numer pojedynczy 10 Mk.

Prorocy nienawiści.

Aż nazbyt często spotyka się zwłaszcza w naszych pismach ludowych artykuły przepojone niechęcią, ziejące nienawiścią ku wszystkiemu, co żyje, odkrywające błotem wszystko, co nieskalanem być powinno!

Najbezwzględniej prowadzą te walke agitatorzy i piatne dusze różnych stronnactw politycznych i całą masę swej jadowitej śliny rzucają one na polską wieś płodząc nowych fanatyków i nowych proroków nienawiści.

A przecież jeżeli kto ma pogląd jasny i zdrowy, kto czysto, a nieprzedajnie broni prawdziwych ideałów, ten nie musi uciekać się do oczernienia, łgarstwa, rzucania błotem i wynysłów, czy wyzwick, ale jasno i z wysoką może objaśnić swój program i swoje poglądy, które uszanowane być nawet przez przeciwnika powinny.

Tylko ludzie broniący nie ideałów, ale swego własnego interesu, muszą szerzyć nienawiść, bo oni z tego tylko żyją! W całej prasie polskiej pełno tych proroków nienawiści!

Głoszą ją wszystkie partje polityczne, wszystkie stany bez wyjątku!

Jedni bronią niby interesów mieszczań, drudzy szlachty inni interesów ludu, a inni znów robotników.

Ci prorocy nie rozumieją, że wszyscy ludzie żyjący w państwie mają prawo do bytu i do życia, ale choćby pięścią chcieliby się sami dęrać do rządowej misy i wtedy urządzić świat na własne kopyta!

Tymczasem skrajni partyjnicy chyba jeszcze żadnemu państwu, ani narodowi szczęścia nie przynieśli!

Żaden np. choćby najskrajniejszy, ale mądry komunista nie będzie twierdził, że dzisiejsza Rosja jest najszczęśliwszem państwem na ziemi, a przecież komuniści mają być specjalistami od robienia rajów na tym też padole.

Tymczasem okazuje się że ten raj grubo słuszeli, bo dla ogromnej większości rosyjskiej ten raj jest najdoskonalszem piekłem!

Wogóle żadna jeszcze partja polityczna nie wymalowała recepty na uszczęśliwienie wszystkich i choćby dlatego winno się być o tyle bezpartyjnym, by uznać że wszystkie one są potrzebne a więc śmieszni są zawsze fanatycy jednego stronnictwa.

Jednak nie tylko są śmieszni, ale bywają także niebezpiecznymi szkodnikami, a zwłaszcza u nas na wsi, gdzie lud jest niewyrobiony i nie zawsze ma na tyle zdrowego sądu, by odróżnić prawdę od plew, których prorocy nienawiści nie żałują!

Każdy obywatel ma prawo bronić swoich interesów, ale powinien zrozumieć, że prócz niego są jeszcze i inni, którzy także pragną, by państwo nie było dla nich macochą!

Gdy każdy tak zrobi wtedy pozbedziemy się polityki partyjnych i może wszystkich proroków nienawiści, a nam samym lepiej będzie w Polsce!

Zygmunt Lubertowicz.

Potrzeba i znaczenie domów „ludowych na wsi”

Potrzeba Domów ludowych wypływa z dwu źródeł: pierwsze i najważniejsze to konieczność zadośćuczynienia pragnieniom kulturalno oświatowym najszerszych warstw ludności przez zakładanie bibliotek, czytelni, urządzanie przedstawień teatralnych i t. p. drugim zadaniem Domów ludowych, to dostarczanie odpowiedniego lokalu dla różnych Instytucyj społecznych.

W latach ostatnich powstało wśród wsi i miasteczek polskich, wiele instytucyj jak Kółek Rolniczych, Spółki Oszczędności i pożyczek, Czytelnie, Towarzystwa : Sokół, Drużyny Bartoszwowe i t. p. które przeważnie nie mają odpowiedniego pomieszczenia. Znaną także jest rzecz że w niektórych gminach nawet kancelarje Urzędów gminnych nie mają własnego budynku, a zwierzchność gminna mieści się zazwyczaj w mieszkaniu naczelnika gminy. W Domu ludowym winny się mieścić inne Towarzystwa jak Sokół, Ochotnicza straż pożarna, Drużyny Bartoszwowe i inne Towarzystwa młodzieży, Teatr i chór włościański i t. p. Koniecznością zaś jest w każdym Domu ludowym większa sala dla odbywania zebrań, wykładów, obchodów, narodowych, przedstawień teatralnych. Bez takiej sali Dom ludowy nie spełni swego zadania. Tu winny się odbywać pogadanki i wykłady z zakresu fachowego, jak rolnictwo, ekonomja, historia, literatura i t. p. które cieszą się po wsiach wielkim powodzeniem i przyczyniają się wielce do podniesienia sposobu gospodarowania i ogólnego wykształcenia. Także obchody narodowe, które pogłębiają poczucia przynależności narodowej i są bodźcem do dalszej pracy całodziennej. W Domu ludowym powinna się mieścić zazwyczaj przy sklepie gospoda bezalkoholyczna, która byłaby zarazem miejscem rozrywki dla dorosłych i młodzieży.

Tu miałyby młodzież różne pisma ludowe, rolnicze, przy których mile spędzałyby długie zimowe wieczory. Dorastająca młodzież może mieć szlachetną i pożyteczną rozrywkę w pomieszczeniach w Domach ludowych Towarzystwach jak n. p. Drużyny Bartoszwowe, Skaut, Ochotnicza Straż pożarna, Towarzystwa im. Kilińskiego e c. t. Wprowadzenie młodzieży do Domu ludowego działałoby na nie umoralniająco w ten sposób odciągnęłoby ją niechybnie od szkodliwych rozrywek. Szczególnie w dzisiejszych czasach gdy pośród młodzieży występuje brak poszanowania zasad szlachetności. Dalej jest zwyczaj, że w czasie wesela, nowożeńcy zaraz od ołtarza idą do karczmy, a raczej szynku by tam odbyć gody weselne, a przecież to samo możnaby urządzić w Domu ludowym chrześcijańskim poświęconym.

Nakoniec może się znaleźć w Domu ludowym także i łaźnia ludowa szczególnie wskazanem to jest

po wsiach i miasteczkach, gdzie to czy rolnik, czy robotnik co drugi, trzeci dzień a choćby i raz na tydzień to jest w sobotę wykapał się, odświeżając swoje ciało cohy się niechybnie przyczyniło do zdrowia i nadało czerstwości do pracy.

Dalej nie można liczyć na to, że rząd sam przystąpi do budowy Domów ludowych. Domy ludowe powinno społeczeństwo samo budować i urządzać. Pierwszym krokiem przy wznoszeniu Domu ludowego to jest zawiązanie Komitetu budowy Domu ludowego w którego skład winne wchodzić jednostki chętne do pracy i cieszące się wzięciem i zaufaniem u ludu a przy tem muszą to być ludzie energiczni, aby dzieło rozpoczęte doprowadzili do skutku. Ale nawet najpiękniejszy Dom ludowy nie spełni swego zadania, jeżeli nie znajdzie się grono osób, które by się tym domem zaopiekowało. Starać się trzeba wzbudzić zainteresowanie do Czytelni i biblioteki, gdyż oświata jest najlepszą drogą do niezależności ekonomicznej i dobrobytu.

Domy ludowe należycie prowadzone mają znaczenie dla każdego społeczeństwa, a szczególnie polskiego, które po długoletniem zaniedbaniu wymaga od nas tem więcej pracy, nad swem odrodzeniem.

Bracia nie zrażajmy się niczem nie myślmy że tylko panowie potrafią rządzić i społecznie pracować, ale miejmy to przekonanie że i chłop jest stworzony do pracy i że gdy będzie mądry dużo zrobić może.

W miejsce szynków i karczem szeroko rozsianych na ziemiach naszych powinny wszędzie powstawać Domy ludowe w których młodzież uczy się miłować wszystko co piękne i szlachetne. Jeżeli Domy ludowe staną się pokarmem naszym codziennym, jeżeli będą one Instytucją powszechną w Polsce, wtedy spełnią się słowa nieodżałowanego wieszczki naszego, Stanisława Wyspiańskiego „Zmartwychwstaniecie młodzi”.

Gdy zapanuje ogólna miłość i zgoda braterska, staniemy się silnymi, bo w jedności moc i siła!

Władysław Płomiński
nauczyciel,

Nadawanie ziemi żołnierzom.

W wykonaniu art. 9. Ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. O nadaniu ziemi żołnierzom W. P. Ministerstwo Spraw Wojskowych przystąpiło do ustalenia list kandydatów do nadzianu na rok 1922.

Wobec powyższego, Wydział Osad żołnierskich podaje do wiadomości zainteresowanym :

1. Że ze względu na trudne warunki finansowe Państwa pomoc rządowa na zagospodarowanie się w roku 1922 będzie mogła być udzielona prawie wyłącznie tylko wybitnie zasłużonym żołnierzom (a więc

w pierwszym rzędzie kawalerom Wirtuti Militari oraz żołnierzom ranym W. P. i dekorowanym Krzyżem Walecznych).

Pozostali kandydaci muszą wykazać się:

1) Zaświadczeniem zwierzchności gminnej iż posiadają przynajmniej jednego konia, wóz, brone, pług, oraz środki na przeżywanie się przez pierwsze miesiące.

2) Podpisaniem własnoręcznie zobowiązaniem iż w razie przyznania im działki, zobowiązują się wyjechać z powyższym inwentarzem do wyznaczonego im powiatu przed 1 kwietnia, celem dokonania zasiewów wiosennych.

3) Zaświadczenie, że są rolnikami, oraz pożądanem jest podanie, czy kandydat jest żonaty, oraz wiele ma lat. Przy równych kwalifikacjach bowiem z tytułu zasługi bojowej, kandydaci żonaci mają pierwszeństwo przed kawalerami).

Zaświadczenie pod pkt. 1), 2), i 3) zawarte, należy niezwłocznie przesłać pod adresem Referatu Osad żołnierskich tego Dowództwa Okręgu Korpusowego na terenie którego zamieszkuje kandydat u nas np. Dowództwo Okręgu korpusowego Kraków. Referat Osad żołnierskich z podaniem, czy kandydat wypełniał już kartę rejestracyjną dotyczącą nadziału ziemi i w jakim oddziale, oraz w razie jeśli otrzymał świadectwo kwalifikacyjne, należy załączyć jego odos.

Pozatem należy załączyć szczegółowy adres miejsca zamieszkania petenta. Wskazaniem jest, by zasłużeni żołnierze przede wszystkim dekorowani, ranni w W. P. jazyli się w grupki, liczące po kilkunastu kandy-

datów, celem ewentualnego nadziału w jednych okolicach, oraz wysłania przed wyjazdem pełnomocnika celem obejrzenia otrzymanej ziemi.

O powstaniu powyższych grug należy niezwłocznie zawiadomić Referat Osad żołnierskich przy Dowództwie Okręgu Korpusowego, na terenie którego kandydaci zamieszkują.

Kupujcie Bilety Skarbowe w Kasach Skarbowych, Urzędach podatkowych i Oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Wieści z Polski i ze świata.

Sejm wileński rozpoczął obrady. Marszałkiem sejmku został p. Ł. Kuniejski, który należy do pol. Rad ludowych.

Wybór nowego papieża. Na Watykanie zebrał się kardynałowie, celem wyboru nowego papieża. Wszystkich kardynałów jest obecnie 60, a z tych 31 jest Włochów, zaś 29 nie Włochów. Z tych kardynałów ponad lat 80 ma sześciu. Wiecej niż siedm dziesiąt lat ma czterastu.

Z polskich kardynałów, kardynał Kakowski ma lat 58, a kardynał Dolbór 53, najmłodszy zaś kardynał Ascałzi ma lat obecnie 50.

Prośba konia do fiakra zakopiańskiego.

Przebrała się marka cierpliwości u koni fiakerskich w Zakopanem z powodu niełaskawego traktowania ich i strasznej poniewierki, jaką przechodzą w rękach niektórych woźniców, czyli po pańsku tak zwanych „fiaków“.

Do ostatniej rozpaczki doprowadzone biedne te zwierzęta porozumiewały się już przez dłuższy przeciąg czasu ze sobą przed Świątami Bożego Narodzenia za pomocą kiwania głową, wywijania ogonem, parskania, grzebania nogą po ziemi i t. d. na postojach koło Trzaski, Dzikowicza, Karpowicza i t. d.

Ostatecznie stanęło na tem, że w wigilię Bożego Narodzenia odbędzie się ogólny wiec wszystkich koni z Zakopanego i okolicy na krupowskiej równi koło ulicy Marszałkowskiej o godzinie 7 wieczorem.

Wiec udał się wspaniale.

Na zapowiedzianą godzinę przybyło kilkaset koni.

Jeden ze starszych weteranów, który podczas wojny nosił na sobie kaprała od kawalerji na prawem

ffiglu (skrzydle) uszykował towarzyszy i ustawił w równiutkich szeregach głowami do przeydium zwróconemi.

Prezesem wybrano „Zobratego“ (Zębratego) od Wojtka czarnego z pode drogi, a to ze względu na to, iż przechodził on najwięcej cierpien u swego gazdy i niejednokrotnie podczas jazdy z powodu braku jada w dyszlu na ziemię upadał. Zastępcą prezesa wybrany został jednogłośnie „Siwy“ od Jęska Kądziorza, który ledwie włóczył nogami za sobą.

Wiec był bardzo ożywiony, lecz spokojny, choć prezes nie wahał filozofji.

Rozmaici zabierali głos.

Jedni pokazywali swoje boki dychawiczne, drudzy połamane kolana, inni świecące żebra, opuchliny, na przednich nogach, szpaty na nogach tylnych itp.

Wiec trwał od godz. 7 do 9 wieczór.

Uchwalono wnieść do wszystkich opiekunów prośbę, którą każdy z osobna koń wypowiedział właścicielowi swemu w dniu Bożego Narodzenia.

Poniżej podajemy prośbę tę w dostownem brzmieniu.

Jestem zwierzęciem, od niepamiętnych czasów przez ciebie człowieku ujarzmiłem oswojonem i do

Kokławe trwało cztery dni, aż wreszcie papieżem został serdeczny przyjaciel Polski kardynał Ratti, który dłuższy czas był nuncjuszem w Polsce i oświadczył, że znalazł w niej drugą swoją ojczyznę.

Już to samo, że obecny papież, który przyjął imię Piusa XI zna naszą Polskę i kocha ją, napędza nas otuchą, że na stolicy Piotrowej będzie naszym szczerym opiekunem. Nowy papież ma lat 65.

Tęsknota Gdańska za Wilusiem. Niemcy gdańscy obchodzili bardzo uroczysto urodziny Wilhelma w dniu 27 stycznia, wznosząc gęsto toasty ku czci pruskiego króla!

Obowiązkowe ubezpieczenie od wypadków zostało rozszerzone na cały przemysł, rzemiosło i handel, podpadające pod przepisy ustawy przemysłowej, na wszelkie inne zakłady i biura, utrzymywane sposobem przemysłowym, na wykonywanie budowli miejskich i wiejskich i wreszcie na wszelkie czynności gospodarstw rolnych i leśnych!

Nowy projekt daniny przymusowej. Minister skarbu Michalski zamierza jeszcze w ciągu tego roku wnieść nowy projekt ustawy o przymusowej daninie. Jak się bowiem okazało, obecna ustawa posiada liczne usterki. Między innymi stwierdzono, iż właściciele gruntów podmiejskich zupełnie nie płacą daniny. Grunta zaś takie ze względu na to, iż obejmują parcele pod budowę posiadają wielką wartość.

Strajk generalny górników w Czechosłowacji. W całej Czechosłowacji wybuchł generalny strajk górników. W Zagłębiu ostrawsko karwińskim stanęło ogółem 25 szybów. W rewirze ostrawsko karwińskim strajkuje ogółem 46 000 górników.

Pobór 2 proc. podatku dochodowego wstrzymano. Biuro prasowe ministerstwa skarbu podaje do wiadomości, że departament podatkowy ministerstwa skarbu wydał drogą telegraficzną do wszystkich Izb skarbowych zarządzenie, by ściąganie 2 proc. podatku dochodowego od robotników i innych pracowników, pobierających wynagrodzenie miesięczne zostało natychmiast wstrzymane.

Kłęska bezrobocia przybiera w Polsce coraz szersze rozmiary. Bezrobotnych jest dużo, a zarobku dla nich niema.

Dopiero z końcem marca rząd polski wysłał część bezrobotnych do robót polnych we Francji.

Otwarcie granic wschodnich dla handlu z Rosją. W najbliższym czasie zostanie wydane rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych w sprawie otwarcia granic z Rosją sowiecką i Ukrainą. Przez otwarcie to nastąpi bezpośrednio zbliżenie polskich przemysłowców i kupońców do sowieckich. W sprawie ostatecznego terminu otwarcia granicy, który wyznaczono na dzień 6 lutego, odbywają się konferencje w Skawacie i Tarnopolu.

Strajk kolejowy. Powszechny strajk kolejowy wybuchł w Niemczech.

Posel Dąbał człowiekiem honorowym bolszewików w Moskwie. Z Moskwy donoszą, iż na zebraniu sowieków wybrano posła Dąbala człowiekiem honorowym.

Nowa linia kolejowa połączy Śląsk z Wielkopolską. W najbliższym czasie rozpocznie się budowa nowej magistrali kolejowej, która przecinając Ziemię Kaliską połączy Śląsk Polski z Wielkopolską. Linja ta rozpoczyna się w Lublińcu na Śląsku przez Herby, Wie-

Ciebie przywiązaniem. Towarzyszyłem Ci od dawna we wszystkich wędrówkach przy poszukiwaniu środków do życia, w walkach, w wojnach aż do chwili, nim stanąłeś na obecnym wysokim stopniu kultury.

Dawno a dawno byłem zdrowy, jak kropla wody źródlanej.

Dziś podlegam rozmaitym chorobom, a choroby te wskutek twej niezdolności i opieszałości co raz to więcej u mnie się pomnażają i potęgują.

Szanowny gospodarzu! Staraj się gorliwie i pilnie o moje zdrowie, a przekonasz się, iż za Twoje trudy odwdzięczyć Ci się potrafię.

Wysłuchaj cierpliwie, co potrzeba dla mnie, bym był zdrowy, siłny i wesoły.

Przedewszystkiem zawsze na mnie spoglądaj, zwracaj uwagę, czy uszy i chrapy nie są za gorące, czy poruszam rzeżko uszami, czy kał nie jest czarny i spieczony, czy sierść na skórze połyskuje, czy oddecham normalnie i nie robię bokami, czy mam chęć do jedzenia, czy oko wesołe i pokazuje zadowolenie?

Wieczorem, a niekiedy późno w nocy wracam po ciężkiej pracy do stajni.

Jeżeli wtedy, lub kiedybydź, jestem spocony, to nie dawaj mi wody, lecz natrzyj mnie dobrze wiechciami słonianymi, szczególnie obydwie boki brzucha, okolice serca i płuc.

Potem wypij mi odpowiednią ilość (choćby i 3-kwartę) owsa ze sieczką do złobu, a za drabinę włóż dobrą słomę, jeżeli brakuje Ci siana.

Nie zapomnij napoić mię przedtem, nim ułożysz się do snu.

Pogłaskaj mnie i poklepuj po szyji, nim rozstajesz się ze mną na całą noc, gdyż to sprawia mi wielką uciechę.

W ten sam sposób przywitaj się i rano ze mną!

Jeżeli zauważysz, iż całą noc leżałem na dylach, to pozostaw mnie na drugi dzień w stajni, aby nogi naderwane dzień przedtem farsowną jazdą przysły do swoich sił.

Byłbym Ci bardzo wdzięczny, gdybyś te nogi jeżeli już nie spirytusem, to choćby mokrą szmatą, dobrze kilka razy natarł.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Hippofil.

luń, Opatówek, stęczy się w Pleszowie z tują kępnoławowrocław. Nowa kolej budowana będzie przez konsorcjum prywatne.

Giełda zbożowa. Warszawa 30/1 Pszenica 11,680, żyto 8,300 mk. jęczmień fr. stajeja zał. 7,800 mk. otręby żytnie fr. W. 5,150 mk. otręby pszenne 5 300 mk.

Zakaz używania gazów trujących. Konferencja waszyngtońska przyjęła układ, zabraniający używania podczas wojny gazów trujących, oraz narzucający ograniczenia w zakresie używania łodzi podwodnych.

Wielkie afiary ponosi Hiszpanja w wojnie z Maurami w Marokku. Dotąd ponieśli Hiszpanje już cały szereg klęsk, a nie mają nadziei zwycięstwa!

Czeski skarb narodowy. W republice czesko-słowackiej zebrano na skarb narodowy 855 kilogramów złota i 8,450 klg. srebra. Oprócz tego zebrano cenne kamienie, walute zagraniczną i t. p. Wszystkie kosztowności i kamienie wymienione będą na złoto.

Katastrofalne skutki strajku w Czechosłowacji. Liczba strajkujących w Czechosłowacji górników dochodzi 135,000 ludzi. Wskutek strajku, państwo traci 4 miliony dziennie.

Ludożerstwo z głodu. W Rosji w powiecie lugańskim (gub. saratowskiej) zanotowano kilka wypadków mordowania i zjadania ludzi przez głodujących. Między innymi głodujący zamordowali lekarza i siostrę miłosierdzia z oddziału wysłanego przez rząd do walki z epidemją.

Oto dobrodziejstwa fanatyków komunizmu.

Wolny handel naftą. Z Warszawy telefonują: Wobec tego, że Rada naftowa wypowiedziała się większością głosów za wolnym handlem naftą, zamieszony ma być w najbliższym czasie sekwestr nafty. Dla zarządzania zakładami państwowymi utworzona zostaje dyrekcja państwowych zakładów przemysłowych, zaś państw. Urząd naftowy będzie zlikwidowany.

Lwowska giełda zbożowa. (3 lutego) Zebranie giełdy towarowej było nieliczne, ruch słaby. Wielki popyt w życie, przy zupełnym braku podaży, wskutek tego ceny poszły w górę.

Pszenica bez obrotów. Podaż kukurudzy przy bardzo słabym popycie. Zboże siewne poszukiwane. Ceny naogół wyższe. Tendencja zwykła, usposobienie rezerwowane. Następane zebranie w poniedziałek.

Zwyżka cen żelaza w Niemczech. Niemiecki Związek producentów żelaza podwyższył od 1 lutego ceny wszystkich gatunków o 88 marek na tonie.

Martwota w sejmie. Pierwszy tydzień lutego w Sejmie znaczący się pustkami wyemigrowaniem posłów do Wilna, lub do domowych pieleszy. Dotychczas trudno dopatrzeć się w działalności Sejmu szybkiego opracowywania nadzwyczajnych ustaw. Ta notatka Kurjera lwowskiego dowodzi mezbicie, dlaczego dotąd nie mamy całego szeregu najważniejszych ustaw, a niektóre jak nagwe o daninie trzeba dopiero odesłać do repetycji, o tem w tym numerze donosimy.

KRONIKA

Czytelnia katolicka w Nowym Targu urządza w sobotę dnia 25 lutego zabawę taneczną z kotylnem i muzyką wojskową, w sali Domu ludowego.

Wstęp tylko za zaproszeniami. Ktoby z zamiejscowych, albo ktoś przypadkiem pominięty chciał otrzymać zaproszenie, może się zwrócić do p. kancelisty Stanka kanc. sąd. Nro 6. w Nowym Targu, który je wyda.

Pan Rutkowski zapewnia nas, że ostatecznie wielkie mrozy miną w połowie lutego.

Z Rogoźnika donoszą nam, że zmarła tam Marja Tyłka wdowa pó Janie, pozostawiwszy trzech dorosłych synów i 22 letnia Aniela Mrozek bardzo pracowita i lubiana dziewczyna. W pogrzebie obu powszechnie lubianych kobiet brała udział prawie cała wioska.

Modna plaga. Donoszą nam z Rogoźnika, że obrabowane tu wdowę po zaginionym na wojnie Andrzeja Latochu tak, że ani jej, ani jej dzieciom strzępka odzieży nie zostało.

Podobne wieści dochodzą nas z całego Podhala, a więc darujecie nasi kochani ludzie, że znów musimy wam przypomnieć, że się trzeba nauczyć chałupy zamykać, nieznanym do domu na nocleg nie przyjmować, a przedewszystkiem domu ani na chwilę bez dozoru nie zostawiać!

Czego trzeba dla Podhala? Różne doktory zapisują różne leki dla tego pacjenta, a do nich niech i mnie będzie wolno się przyłączyć.

Mojem zdaniem każdy, komu leży na sercu dobro i przyszłość Podhala powinien iść do najszerzych warstw ludu ze zdrowem ziarnem oświaty.

Dzięki Bogu takich ludzi w Nowym Targu mamy sporą paczkę, lecz niestety niema tych których chcieli tę oświatę przyjmować, a klasyczny a zarazem bolesny przykład był w Nowym Targu dn 29 stycznia. Koło T. N. S. W. ogłosiło popularny odezyt Dra. Gardziela w domu ludowym. „O robieniu testamentu” Na odezycie zjawilo się aż 4 ludzi. W tygodniu jednak całe gromadki ludzi wystają przed sądem czekając na rozprawy. Lud nasz traci drogi czas i pieniądze na pieniactwo i procesy a nie idzie tam gdzie ludzie fachowi chcą uświadomić swych braci. —

prof. Bodurek

Do Redaków w Ameryce w Chicago. Ktoby wiedział o p. Henryku Lokańskim który przebywał dotąd w Chicago (ty 856 w Paulina St. Chicago Ill) zechce nam donieść jego adres ponieważ rodzony jego brat Juljan Lokański ginie z głodu i nędzy w Nowym Targu w Polsce. Wiadomość do redakcji G. podhalańskiej Nowy Targ.

Na bursę gim. w N. Targu Ks. Jan Smolka Gdów 520 Mk.

Na pomoc dla powracających do kraju jeńców dzieci szkolne z Olozy 1300 Mk Janowie Klakowie z Białego Dunajca 500 Mk.

Składki. Na imieninach W. P. sekr. Danikowicza zebrane w jego domu 3.000 Mk. przeznaczono na sieroty po prof. gimnaz.

Pau Mangold tytułem nieprzyjętego czynszu od p. S. złożył 1000 Mk na wdowy i sieroty po nauczycielach szkół powszechnych na ręce skarbnika Ogniska naucz. w N. Targu.

Odpowiedź Redakcji p. M. D. Do Jaworzyny jedzie się z Zakopanego na Łysą polaną, a z Nowego Targu na Bukowinę; ale aż na wiosnę.

Dyrekcja gimnazjum ogłasza termin lutowy egzaminu dojrzałości; część pisemna w dniach 22-24 ustna w dniu 25.

Dziesięćgodzinny czas pracy w handlu! Sejm przyjął ustawę 136 głosami przeciw 61 mówiącą, że w handlu obowiązuje 10 godzinny dzień pracy bez zamykania sklepów w południe!

Przyjęta nowela do ustawy o 8 godzinnym dniu pracy dopuszcza możliwość przedłużenia pracy ponad 8 godzin w poszczególnych zakładach przemysłowych za zgodą stron interesowanych, z tem że w każdym poszczególnym wypadku wymagane będzie zezwolenie rządu.

Koronacja nowego Papieża w niedzielę. Z Rzymu donoszą, że w niedzielę najbliższą odbędzie się w kościele św. Piotra koronacja Piusa XI.

Sekretarzem stanu kardynał Gaspari. Papież Pius XI. zamianował kardynała Gaspariego sekretarzem stanu. Personal kancelarii papieskiej pozostał w dotychczasowym składzie.

Wolny handel węglem będzie wprowadzony w Polsce od 1-ego marca 1922.

Wszelkie ograniczenia wewnątrz kraju będą zniesione.

Polsko francuska umowa polityczna i wojskowa wchodzi w życie. W Paryżu podpisane zostały następujące trzy układy polsko-francuskie.

1) Układ wzajemny, dotyczący mienia i praw osób prywatnych.

2) Konwencja w sprawie eksploatacji polskich źródeł naftowych, oraz

3) konwencja handlowa.

Z chwilą podpisania wzmiankowanych układów wchodzi w życie konwencja polityczna wojskowa polsko-francuska, podpisana w lutym 1921 roku

Pożar. W Łodzi spaliła się do szczytu duża przędzalnia Towarzystwa akcyjnego Manufaktury widzewskiej. 6.000 robotników jest bez pracy, straty wynoszą cztery i pół miljarde marek.

Zwrócił kosztów utrzymania m-cu styczniu. Komisja do badania kosztów utrzymania, istniejąca

przy Głównym Urzędzie Statystycznym, ustaliła, że koszt utrzymania rodziny, złożonej z 4 osób w miesiącu styczniu wzrosły o 0,3 proc w porównaniu z miesiącem grudniem.

Na jeńców wojennych wracających z niewoli rosyjskiej złożyli: ks. Proboszcz Schelling z Podwilka na Orawie 1000 mk gmina Frydman na Spiszu 2000 mk.

Bilety Skarbowe. Praca i oszczędność to hasła Polskie w Wolnej Ojczyźnie.

Pracą wywalczył Polak wolność. — Oszczędnością ją utrwalił. Oszczędzajmy wszyscy, by pokazać wrogom naszym i chciwemu Niemcowi i bezbożnemu bolszewikowi, że Polacy nie tylko orężem bronić umieją granic Ojczyzny, ale i oszczędnością stworzyć bogactwo wewnątrz swego kraju. Na czem ta oszczędność ma polegać, czy na tem, by zbierać pieniądze i w kufry swe składać. Każdy z Was powie, że nie. Wtedy oszczędność będzie prawdziwą oszczędnością. Kiedy pieniądz nawet trzymany u siebie rodzić będzie nowy pieniądz, kiedy każdego dnia wiem, że to co krwawą pracą zarobilem i zaoszczędziłem, rośnie mi, że budząc się rano, wiem, że jestem bogatszy. Jaką to drogą do tego prowadzi? Najpewniejsza i najlepsza a głównie najkrótsza, to Bilet Skarbowy. Bilet Skarbowy, który kupisz czy to w Urzędzie Podatkowym, czy w Kasie Skarbowej, czy w Centralnej Kasie Państwowej, czy w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej daje ci procent 5 marek od stu; na odwrotnej stronie Biletu Skarbowego widzisz co dzień, o ile jesteś bogatszym, za procenty nie płacisz żadnych podatków, a w każdej chwili, kiedy potrzebne są pieniądze, Bilet Skarbowy można wymienić na gotowiznę w Urzędzie w którym się kupiło, lub im podobnym. Dla sprowadzenia większych dochodów dla posiadaczy Biletów Skarbowych są one wypuszczone w odciankach po 5.000, 10.000 i 100.000 Mk. Każdy kto posiada Bilet Skarbowy może nim złożyć w razie potrzeby kaucję, gdy chce stanąć do licytacji, może nim również złożyć zabezpieczenie t. zw. wadja i to nie tylko w wartości, za jaką Bilet Skarbowy kupił, a już w wartości wyższej, t. j. takiej, jaką on przedstawia w dniu złożenia kaucji lub zabezpieczenia. Posiadając Bilet Skarbowy nikt nie jest narażony na spadek waluty, bo zawsze zań Kasa Skarbowa więcej zapłaci, niż dałeś, kupując go. Oszczędzaj — Kupując Bilety Skarbowe. Będziesz bogatym — posiadając u siebie Bilety Skarbowe, a nie gotówkę. Kupuj we wszystkich Kasach Państwowych 5% Bilety Skarbowe.

Czytajcie „Gazetę podhalańską“

skupiająca najwybitniejsze
siły literackie i zawodowe

PODHALA!

Za ten dział redakcja nie bierze odpowiedzialności

BARDZO DOBRA SPOSOBNOŚĆ!

Dnia 4-go marca b. r. o godz. 9¹/₂, można nabyć na licytacji w Sądzie w Nowym Targu tania

dom murowany

o kilkunastu ubikacjach, kryty ogniotrwale, z zabudowaniem gospodarczym z wielkim ogrodem położonym

w Nowym Targu, przy ul. Szaflarskiej l. 44.

Cena szacunkowa 15,006.400 Mk.

Blizsza wiadomość o warunkach licytacyjnych w Sądzie biuro Nr. 6. w godzinach urzędowych do przejrzenia!

Reflektanci na kupno mają złożyć przy licytacji 10% wadium w sądzie w Nowym Targu.

WAŻNE DLA KAŻDEGO!

WIELKI zysk osiągną osoby każdego stanu, także kobiety w każdej miejscowości łatwo i bez przerwy w swoim zawodzie przez sprzedaż pewnych, dobrych zbytnie mających tanich przedmiotów, bez żadnych znajomości zawodowych — Przesyłka próbki 50 marek — MICHAŁ HOROWITZ, dom eksportowy, Kraków, ul. Dietlowska l. 61

WALNE ZEBRANIE

Spółdzielni Gospodarczej, Pieniny w Krościenku nad Dunajcem

odbędzie się dnia 27. lutego b. r. o godz. 12. w południe w siedzibie Spółdzielni

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z działalności za r. 1921.
- 2) Zatwierdzenie bilansu i sprawozdania.
- 3) Udzielenie absolutorjum.
- 4) Rozdział zysku i powzięcie uchwały co do poszczególnych strat.
- 5) Wnioski.
- 6) Ewentualny wybór członków Zarządu.

ZAPZAD

ZGUBIONO.

Józef Guziak, ur. w roku 1894 z Zakopanego ul. Kasprusie Nr. 23. zgubił dokument wojskowy, pieniądze i złoty pierścionek. Łaskawy znalazca raczy przesać dokumenta pod wyżej podanym adresem, a pieniądze zatrzymać.

Walne Zgromadzenie

Towarzystwa Zaliczkowego w Krościenku nad Dunajcem., Zastępstwa Polskiego Banku Krajow.

odbędzie się dnia 24. lutego 1922. r. o g. 5-taj popołudniu w lokalu własnym przy ul. Jagiellońskiej l. 188.

Na porządku dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgrom.
- 2) Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1921.
- 3) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
- 4) Wniosek Rady nadzorczej co do rozdziału zysku za rok 1921.
- 5) Wybór czterech członków Rady nadzorczej w miejsce ustępujących
- 6) Wybór trzech członków Dyrekcji i tychże zastępców.
- 7) Wybór trzech członków Komisji rewizyjnej na r. 1922.
- 8) Wnioski

RADA NADZORCZA

Towarzystwa Zaliczkowego w Krościenku nad Dunajcem.

Sekretarz

Prezes:

Kazimierz Bogdanowski m. p.

Ks. Jan Bączynski m. p.

MAJĄTEK ZIEMSKI W CZARNYM DUNAJCU

z kompletnymi zabudowaniami gospodarskimi (dom murowany), w centrum miasta

do sprzedania zaraz
najchętniej za dolary.

Blizszych wiadomości udzieli

JAN CISZEK, wyszynk w Czarnym Dunajcu.

ZGUBIONO.

Franciszek Spurnuk, urodz. w r. 1900. w Rokicnach zgubił książkę odroczenia służby wojskowej, który uprasza znalazcę o zwrot tejże za wynagrodzeniem.

HURTOWNIA

Przemysłu budowlanego i żelaznego

JAN TYSZLEWICZ

KRAKÓW, ulica MICHAŁOWSKIEGO l. 2.

dostarcza w ładunkach cało wagonowych:

węgiel górnośląski i krajowy, materiały budowlane, żelazo, odlewy, stal, blacha, rury, maszyny, narzędzia rolnicze i przemysłowe, drzewo okrągłe i tarte miękkie i twarde.

WAŻNIE!**Do P. T. ROLNIKÓW oraz P. T. WŁAŚCICIELI ZIEMSKICH.**

Nadchodząca wiosna zmusza każdego praktycznego rolnika pomyśleć już obecnie o nawozach sztucznych i nasionach, i ten tylko rolnik jest zadowolony który nie ogląda się na papierowe oferty lecz zamawia wcześniej nawozy, nasiona wcześniej otrzymuje, takowe taniej wcześniej sieje i wcześniej zbiera.

Niżej podpisana firma poleca na wiosenne zasiewy ze swych składów w miarę posiadanych zapasów:

NAWOZY SZTUCZNE:

Tomasynę 15% w workach papierowych lub jutowych, żuźle mielone Martina we workach papierowych, oryginalną strasfurką mieloną 20 do 42%, sól potasową strasfurki kajnit mielony wapno azotowe 20% i inne nawozy.

DZIAŁ NASIENNY:

Nasiona koniczyzny czerwonej i szwedzkiej, tymoty, buraków pastewnych, łubiny oraz inne nasiona ekonomiczne.

DZIAŁ ZBOŻOWY:

Żyto, pszenicę, jęczmień, owies.

DZIAŁ DUDOWLANY:

Najlepszej jakości cement portlandzki w beczkach, wapno palone, dachówkę ogniotrwałą, bardzo lekką ASBIT, WIEK, na żądanie wysyłam fachowych pokrywaczy.

Firma protokółowana

A. BODUCH

ŻYWIEC, Rynek 22, Małopolska.

Na zapytania należy dołączać 10 Mkp. znaczek pocztowy.

SPRZEDAJE I KUPUJE

przechodzone ubrania cywilne, uniformy pp. oficerów i oficerów, oraz skład maszyn do szycia m. Józef Papier w Nowym Targu ul. Sobieskiego.

APTEKA POD SZAROTKĄ

Mra Antoniego Wilezka

W PORONINIE

POLECA ORAZ WYSYŁA POCZTĄ ZA ZALICZKĄ:

Syrup sulfognajakolowy (na recepty). Syrup ziołowy na kokałusz. Bezwonną masę na świerzbę. Balsam żołądkowy. Expeller. Płyn na plaskwy. Opatrunki. Bandarze. Termometry. Środki desinfekcyjne.

Specjalne środki dla bydła. Lekarstwa na pomór drobiu. Recepty wykonuję osobiście i sam prowadzę aptekę po usunięciu dzierżawcy.

Przyjmuję analizy do badania moczu, płwecin krwi etc.

150 tysięcy

dobrze wypalanej ręcznej cegły ma do sprzedania Spółka »Orawa« w Jabłonce i Piekielniku.

Blizsze wiadomości chętnie udzieli Jan Piekarczyk w Jabłonce (Orawa).

KONCESJONOWANA PRACOWNIA

sukien i kostjumów damskich i dzieciennych oraz bielizny damskiej i męskiej. Przyjmuje wszelkie roboty po cenach nader umiarkowanych :-: :-:

**STEFANIA BOROWICZOWA
NOWY TARG, — RYNEK L. 15.**

PRACOWNIA KUŚNIERSKA

Józefa Stottera w N. Targu, Rynek 10.

Przyjmuje zamówienia na wyrób serdaków zakopiańskich

z własnego lub dostarczonego materiału.

Przyjmuje również stare serdaki do odnowie-

nia i sprzedaje gotowe wszelkiego rodzaju.

Wykonanie staranne.

— — Ceny przystępne

DO SPRZEDANIA

20 morgów gruntu z dwoma zabudowaniami gospodarskimi.

Wiadomość u

Antoniego Bryji, Gronków p. Nowy Targ.

Czytajcie EKONOMIĘ!

Amerykańsko - Polski miesięcznik handlowo - przemysłowy, który informuje czytelników o ekonomicznym życiu Ameryki i Polski. Prenumerata roczna 600 Mkp.

WARSZAWA, — — — Nowogrodzka 27.

Potrzeba zdolnych i energicznych panien do zdobywania prenumeratorem na EKONOMIĘ w całym kraju. Tylko takie osoby niech się zgłaszają które chcą zarobić nie mniej jak 20.000 Mk. na miesiąc

EKONOMIA, Warszawa, Nowogrodzka 27.